

antamassaan mietinnössä huomauttanut, että mikäli Katajanokalta rautateitse tapahtuvan lähtevän tavaran liikenne aiotaan saada jatkuvasti joustavasti hoidetuksi, oli tarkoitusta varten kiireellisesti aikaansaattava uusi kappaletavara-asema. Aseman sijoituspaikaksi komitea oli ehdottanut Mastokadun itäpuolella sijaitsevaa aluetta, joka olisi n. 86 m:n pituinen ja 16 m:n levyinen. Kappaletavara-asemarakennuksen komitea oli suunnitellut rakennettavaksi siten, että sen n. 32 m:n pituinen länsipää rakennettaisiin tiilestä ja käsittäisi kellarikerroksen sekä sen lisäksi kolme maanpäällistä kerrosta, joista ensimmäiseen kerrokseen välittömästi liittyisi yksikerroksinen, puusta rakennettava n. 54 m:n pituinen itäänpäin jatkuva lähtevän tavaran varasto, jonka perustukset kuitenkin rakennettaisiin vahvistettuina 3-kerroksista tiilirakennusta varten, jollaiseksi puinen osa makaasiinitilan lisäämiseksi myöhemmin olisi muutettava. Rakennuksen eteläpuoleiselle sivulle ei tulisi laituria vaan tapahtuisi tavaran kuormaus tai purkaus suoraan varaston ovista. Tällä puolella kulkevan rautatien liikeneraiteen ja rakennuksen seinän välinen, lähinnä autoliikenteelle tarkoitettu ajotie olisi länsipäästään 19 m:n ja itäpäästä 14 m:n levyinen. Rakennuksen pohjoispuolella järjestettäisiin raiteet siten, että tälle puolelle rakennettavan laiturin välittömään yhteyteen tulisi kaksi kuormausraidetta. Rakennuksen molemmille sivuille rakennettaisiin suojakatos. Rakennuksen kokonaiskustannukset olivat arvioidut yhteensä 27 181 000 mk:ksi. Kaupunginhallituksen alistettua ¹⁾ ehdotuksen rautatiehallituksen tarkastettavaksi ja rautatiehallituksen ilmoitettua sittemmin hyväksyneensä mainitun suunnitelman kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ hyväksyä komitean ehdotuksen uuden kappaletavara-aseman rakentamisesta Katajanokalla paikkaan, joka sijaitsee korttelin n:o 189 itäpuolitse kulkevan Mastokadun itäpuolella.

Työttömyystyöt satamissa. Kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ myöntää talousarvion pääluokan Tuloa tuottamattomat pääomamenot lukuun Työttömyys- ja avustustyöt sisältyvästä määrärahasta Työttömyyden lieventämiseksi tarkoitettut työt, kaupunginvaltuuston määräyksen mukaan 1 332 604 mk Sörnäisten läntisen pistolaiturin korjauskustannusten suorittamista varten kertomusvuoden maaliskuun 8 p:n ja huhtikuun 30 p:n väliseltä ajalta.

Nosturien hankkimista satamiin koskeva vtn Lappi-Seppälän ym. aloite ei antanut ⁴⁾ aihetta toimenpiteisiin.

Kaupungin rantojen siistimistä ja venelaituripaikkojen järjestämisestä koskeva vtn Lappi-Seppälän ym. aloite päätettiin ⁵⁾ lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Suomen satamaliiton avustaminen. Kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾, että Suomen satamaliitolle saadaan kertomusvuodelta suorittaa ylimääräisenä avustuksena 277 240 mk talousarvion pääluokan Satamat luvun Hallinto määrärahasta Tarverahat sekä että satamalautakunta oikeutetaan avustuksen suorittamista varten ylittämään mainittua määrärahaa 261 550 mk.

13. Teurastamo ja elintarvikekeskusta koskevat asiat

Teurastamo ja kalasatama

Teurastamon viranhaltijat. Kaupunginvaltuusto päätti ⁷⁾ perustaa teurastamoon helmikuun 1 p:stä 1948 lukien 34 palkkaluokkaan kuuluvan karjapihan esimiehen viran ja myöntää mainitun viranhaltijain palkkaamista varten kertomusvuonna 110 000 mk käyttövaroistaan uusien virkojen palkkoihin ja palkankorotuksiin.

Teurastamon määrärahat. Seuraavia teurastamon v:n 1947 määrärahoja päätettiin ⁸⁾ sallia ylittää alla mainitun verran: Valaistus 38 800 mk, Tarverahat 65 000 mk, Vaatteiden pesu 5 000 mk, Koneiden ja työkalujen hankinta 400 000 mk, Tapaturmavakuutusmaksut 9 400 mk, Käyttövoima 1 400 000 mk, Rehut ja kuivikkeet 800 000 mk ja Tarveaineet 400 000 mk.

Hyväksyen kaupunginhallituksen toimenpiteet ⁹⁾ kaupunginvaltuusto päätti ¹⁰⁾ oi-

¹⁾ Ks. v:n 1945 kert. I osan s. 142. — ²⁾ Kvsto 10 p. maalisk. 145 §. — ³⁾ S:n 17 p. marrask. 591 §; ks. tämän kert. I osan s. 259. — ⁴⁾ Kvsto 25 p. elok. 438 § ja 27 p. lokak. 548 §. — ⁵⁾ S:n 25 p. elok. 439 §. — ⁶⁾ S:n 15 p. jouluk. 656 §. — ⁷⁾ S:n 28 p. tammik. 35 §. — ⁸⁾ S:n 28 p. tammik. 68 § ja 10 p. maalisk. 153 §. — ⁹⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 261. — ¹⁰⁾ Kvsto 25 p. elok. 433 § ja 27 p. lokak. 558 §.

keuttaa yleisten töiden lautakunnan ylittämään kertomusvuoden talousarvion pääluokan Tuloa tuottavat pääomamenot lukuun Talorakennukset sisältävää määrärahaa Teurastamo erinäisiä töitä yhteensä 1 550 000 mk teurastamon sikalan laajentamista varten.

V:n 1947 talousarvion pääluokan Tuloa tuottavat pääomamenot lukuun Talorakennukset sisältävän, teurastamon peruskorjauksia varten merkityn määrärahan 3 028 275 mk:n suuruinen säästö päätettiin ¹⁾ muuttaa siirtomäärärahaksi kolmen vuoden ajaksi tammikuun 1 p:stä 1948 lukien.

Teurastamon ja kalasataman taksat. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ²⁾ teurastamolautakunnan laatimat ehdotukset korotetuksi taksaksi maksujen laskemiseksi Helsingin kaupungin teurastamon käyttämisestä ja taksaksi maksujen laskemiseksi Helsingin kaupungin lihantarkastamon käyttämisestä. Uudenmaan lääninhallitus vahvisti ³⁾ heinäkuun 3 p:nä valtuuston päätöksen.

Samoin valtuusto hyväksyi ⁴⁾ teurastamolautakunnan laatiman taksaehdotuksen mukaisesti korotetut maksut teurastamon jäädyttämön käyttämisestä, kalasataman jäädyttämön käyttämisestä, lihan tukkumyyntihallin käyttämisestä, suolipesimön ja navetan käyttämisestä sekä elävän karjan ja lihan sekä vuotien punnituksesta.

Teurastamon lihanpurkauslaiturin laajentaminen. Kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾ merkityä v:n 1949 talousarvioon 1 767 000 mk:n suuruisen määrärahan teurastamon lihanpurkauslaiturin laajentamista varten ja oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan käyttämään määrärahan jo kertomusvuonna.

Syväjäädyttämön rakentaminen Helsinkiin. Nylands fiskarförbund nimisen liiton tehtyä aloitteen kalan jäädytyslaitoksen perustamisesta Helsinkiin kaupunginhallitus oli v. 1934 asettanut ⁶⁾ komitean valmistelemaan asiaa. Komitea oli tullut siihen tulokseen, että kalan syväjäädytyslaitos olisi rakennettava ja että se olisi edullisinta sijoittaa kaupungin teurastamon yhteyteen. Eri vaiheiden jälkeen valmistui toukokuussa 1941 asiasta uusi, kaksi vaihtoehtoa käsittävä ehdotus. V:n 1943 lopulla teurastamolautakunta oli esittänyt kolmantena vaihtoehtona, että syväjäädyttämö rakennettaisiin teurastamon alueen luoteiskulmaan, missä se olisi suoranaissessa yhteydessä rautatien kanssa. Tämän mukaisesti rakennetussa rakennuksessa saataisiin varastotilaa n. 709 m², johon voitaisiin varastoida n. 500 000 kg. Rakennus ehdotettiin rakennettavaksi 3-kerroksiseksi siten, että siihen voidaan myöhemmin rakentaa lisää kaksi kerrosta, jolloin varastotilaa saadaan lisää kerrosta kohden n. 400 m². Ehdotetun rakennuksen kuutiotilavuudeksi laskettiin 10 440 m³. Kysymys syväjäädyttämön aikaansaamisesta raukesi kuitenkin toistaiseksi kunnes kansanhuoltolautakunta keväällä 1947 teki kaupunginhallitukselle esityksen uuden syväjäädyttämön rakentamisen kiirehtimisestä, koska tällainen laitos olisi kansanhuollollisesti ja muutoinkin kansanravitsemisen kannalta ensiarvoisen tärkeä. Kaupunginhallituksen asetettua ⁷⁾ komitean asiaa tutkimaan komitea sittemmin antamassaan mietinnössä oli yhtynyt kaikkiin niihin perusteluihin, joita syväjäädyttämön aikaansaamisen puolesta oli esitetty ja piti kaupungin edun mukaisena, että elintarviketeollisuus ja elintarvikkeiden tukkukauppa saadaan ryhmittymään teurastamon ympärille, jolloin elintarvikkeiden tasainen ja keskeytymätön jakelu vähittäiskauppiihin tulee helpommaksi. Kaupunginhallitus oli puolestaan yhtynyt komitean tekemiin ehdotuksiin. Hyväksyen kaupunginhallituksen ehdotuksen ⁸⁾ eräin muutoksin kaupunginvaltuusto päätti ⁹⁾:

että Helsinkiin rakennetaan syväjäädyttämö ainakin niin suurena kuin mitä teurastamolautakunta v. 1943 on ehdottanut;

että kaupunginhallituksen tulee ryhtyä toimenpiteisiin tarpeeksi suuren alueen varaimiseksi syväjäädyttämön vastaista laajentamista silmällä pitäen; sekä

että kaupunginhallituksen tulee ryhtyä kiireellisesti valmistelemaan laitoksen ensimmäistä rakennusvaihetta, niin että tarkoitusta varten voidaan merkityä tarpeellinen määräraha jo v:n 1949 talousarvioon.

¹⁾ Kvsto 18 p. helmik. 114 §. — ²⁾ S:n 31 p. maalisk. 188 §. — ³⁾ S:n 25 p. elok. 400 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 91. — ⁴⁾ Kvsto 15 p. jouluk. 649 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 279—281. — ⁵⁾ Kvsto 6 p. lokak. 516 §. — ⁶⁾ Ks. v:n 1934 kert. s. 220. — ⁷⁾ Ks. v:n 1947 kert. I osan s. 127. — ⁸⁾ Khn mietintö n:o 6. — ⁹⁾ Kvsto 16 p. kesäk. 352 §.

Elintarvikekeskus

Tavarahankintojen keskittäminen elintarvikekeskukseen. Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾, että sairaalalautakunnan esittämin varauksin kaupungin laitosten elintarvikehankinnat keskitetään elintarvikekeskukseen ja antoi kaupunginhallitukselle tehtäväksi ryhtyä asiaan vaatimiin toimenpiteisiin.

Elintarvikekeskuksen viranhaltijat. Kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ perustaa elintarvikekeskukseen huhtikuun 1 p:stä 1948 lukien uuden 19 palkkaluokkaan ja V kielitaitoluokkaan kuuluvan apulaisemännöitsijän viran toimipaikkanaan virkamiesruokala kaupungintalossa sekä myöntää viran haltijan palkkaamiseen kertomusvuonna 102 500 mk käyttövaroistaan uusien virkojen palkkoihin ja palkankorotuksiin.

Elintarvikekeskuksen määrärahat. Seuraavia elintarvikekeskuksen v:n 1947 määrärahoja päätettiin ³⁾ sallia ylittää alla mainituin määrin: Palkkiot 4 200 mk, Tilapäistä työvoima 1 750 000 mk, Vedenkulutus 30 000 mk, Lämpö 850 000 mk ja Valaistus 30 000 mk.

Elintarvikekeskuksen kertomusvuoden määrärahoja Tavaranoistot ja Käyttövarat päätettiin ⁴⁾ sallia ylittää vastaavasti enintään 6 000 000 mk ja 500 000 mk.

V:n 1947 talousarvion pääluokan Tuloa tuottavat pääomamenot lukuun Talorakennukset merkityn Elintarvikekeskuksen talo Helsinginkatu n:o 24, erinäisiä muutostöitä nimisen määrärahan 4 741 757 mk:n suuruinen säästö päätettiin ⁵⁾ muuttaa siirtomäärärahaksi kolmen vuoden ajaksi tammikuun 1 p:stä 1948 lukien.

14. Teknillisiä laitoksia koskevat asiat

Teknillisten laitosten toiminnan rationalisointi. Kaupunginvaltuuston myönnettyä ⁶⁾ kaupunginhallituksen käytettäväksi varoja rationalisoimistutkimuksen suorittamista varten kaupungin virastoissa ja laitoksissa rationalisoimistoiminimi Kontera oy. oli kaupunginhallituksen pyynnöstä suorittanut tällaisen tutkimuksen mm. teknillisten laitosten konttoriteknillisestä järjestelystä sekä jättänyt kaupunginhallitukselle laajahkon muiston. Kaupunginhallituksen puolesta tutustui tähän tutkimukseen ja suoritti sen johdosta tarpeellisia lisätutkimuksia yhteistoiminnassa teknillisten laitosten kanssa työtehoasiain hoitaja, joka puolestaan antoi asiasta oman muistionsa. Teknillisten laitosten lautakunta antoi lausuntonsa molempien muistioiden johdosta. Lisäksi antoi Helsingin kaupungin työtehoneuvottelukunta asiasta lausuntonsa. Hyväksyen kaupunginhallituksen ehdotuksen ⁷⁾ kaupunginvaltuusto päätti ⁸⁾:

että teknillisten laitosten lautakunnan laatima teknillisten laitosten organisaatio-kaavio hyväksytään sillä muutoksella, että laitosten kassa- ja tilitoimistot yhdistetään ja yhteinen kassa- ja tilitoimisto määrätään sähkölaitoksen toimitusjohtajan alaiseksi;

että teknillisille laitoksille hankitaan tarvittavat reikäkorttikoneet;

että teknillisiin laitoksiin perustetaan tammikuun 1 p:stä 1949 lukien teknillisten laitosten lautakunnan alainen ja sen täytettävä asiamiehen virka 42 palkka- ja II kielitaitoluokkaan, jonka viran haltijan tehtävänä on mm. toimia teknillisten laitosten lautakunnan sihteerinä, avustaa laitoksia lainopillisissa kysymyksissä, kirjelmien laadinnassa ja tarvittaessa palkka- ym. neuvotteluissa sekä suorittaa teknillisten laitosten johtajien hänelle antamat muut tehtävät;

että teknillisten laitosten hankinnat ja myynnit keskitetään siten, että sähkö- ja vesijohtolaitoksiin perustetaan hankintatoimistot ja kaasulaitokseen kaupallinen toimisto;

että edellisessä ponnassa mainittuihin sähkö- ja vesijohtolaitosten hankintatoimistoihin perustetaan tammikuun 1 p:stä 1949 lukien toimistopäällikön virat 32 palkka- ja III kielitaitoluokkaan;

että kaasulaitoksen kaupalliseen toimistoon perustetaan tammikuun 1 p:stä 1949 lukien toimistopäällikön virka 34 palkka- ja III kielitaitoluokkaan;

että kaasulaitoksen 34 palkkaluokkaan kuuluva sivutuotteiden myyntipäällikön virka

¹⁾ Kvsto 18 p. helmik. 103 §; ks. tämän kert. I osan s. 4. — ²⁾ Kvsto 10 p. maalisk. 134 §. — ³⁾ S:n 28 p. tammik. 68 § ja 18 p. helmik. 116 §. — ⁴⁾ S:n 17 p. marrask. 596 §. — ⁵⁾ S:n 18 p. helmik. 114 §. — ⁶⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 10. — ⁷⁾ Khn mietintö n:o 10. — ⁸⁾ Kvsto 15 p. syysk. 474 § ja 6 p. lokak. 498 §.